

บทคัดย่อ

T 167987

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการสำนักงานคลังจังหวัด :
กรณีศึกษา สำนักงานคลังจังหวัดในเขต 7
ชื่อผู้เขียน : นายภูมิศักดิ์ ทองใหม่
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2548

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการสำนักงานคลังจังหวัด : กรณีศึกษาสำนักงานคลังจังหวัดในเขต 7 มี 2 ประการคือ 1. เพื่อศึกษาถึงระดับความผูกพันของข้าราชการสำนักงานคลังจังหวัดที่มีต่อองค์การ 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันของข้าราชการสำนักงานคลังจังหวัดที่มีต่อองค์การ

กรอบแนวคิดในการศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรอิสระลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระดับตำแหน่ง เงินเดือน ลักษณะงาน ประกอบด้วย ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ท้าทาย ความมีเอกลักษณ์ในงาน ลักษณะงานที่หลากหลาย การประเมินของผู้บริหาร งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์จากการปฏิบัติงาน ในองค์การ ได้แก่ ทัศนคติของกลุ่มต่อองค์การ ทัศนคติของตนต่องาน ระบบการพิจารณาความดี ความชอบ ความรู้สึว่าตนมีความสำคัญต่อองค์การ ความรู้สึว่าองค์การเป็นที่พึ่งได้ ความมีชื่อเสียงขององค์การ โครงสร้างขององค์การกับตัวแปรตาม ซึ่งได้แก่ ความผูกพันต่อองค์การ ซึ่งประกอบด้วย ความภาคภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์การ การปกป้องชื่อเสียงขององค์การ การทุ่มเทความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การบรรลุเป้าหมาย ความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกกับองค์การไว้ และความตระหนักห่วงใยในอนาคตขององค์การ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือข้าราชการสำนักงานคลังจังหวัดที่ปฏิบัติงานในเขต 7 18 จังหวัด จำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามซึ่งมีทั้งข้อคำถามปลายปิดและปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการที่ปฏิบัติงาน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 82.25 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test, F-Test และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี สถานภาพสมรสคู่ ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11-20 ปี ระดับ 5 ลงมาเป็นส่วนใหญ่ เงินเดือนอยู่ในช่วง 6,740 - 17,313 บาท

ระดับความคิดเห็นด้านลักษณะงานในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างกึ่งหนึ่งมีความคิดเห็นเห็นด้วยซึ่งเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นเห็นด้วยใน ด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นส่วนปัจจัยด้านการประเมินของผู้บริหารมีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ระดับความคิดเห็นด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยร้อยละ 52.6 ซึ่งเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่องานในระดับเห็นด้วยส่วนปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การร้อยละ 57.4 มีความผูกพันในระดับปานกลาง (\bar{x} 2.01- 3.00) ซึ่งเมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่าข้าราชการส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นด้านความตระหนักห่วงใยในอนาคตขององค์การระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงส่วนปัจจัยด้านความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกในองค์การมีระดับความคิดเห็นในระดับปานกลาง และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ ส่วนความสัมพันธ์ด้านลักษณะงานและประสิทธิภาพจากการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันต่อองค์การอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความผูกพันต่อองค์การของระบบข้าราชการเปรียบเทียบกับองค์การเอกชนเพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอให้องค์การแสวงหาดึงดูดใจบุคลากรให้คงอยู่กับองค์การตลอดไป
2. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบผลการปฏิบัติงานรวมทั้งการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจากผู้บริหารจะมีส่วนในการส่งเสริมให้เกิดผลต่อความผูกพันต่อองค์การ
3. ในการปรับโครงสร้างใหม่ของสำนักงานคลังจังหวัดควรมีการกำหนดบทบาท ภารกิจที่ชัดเจนอีกทั้งควรมีการกำหนดคุณสมบัติของแต่ละตำแหน่งให้ตรงกับภารกิจใหม่ตามโครงสร้างขององค์การ

ABSTRACT

T167987

Title of Research Paper : Sense of Belonging to the Organization of the Government Officials at the Provincial Finance Offices : A Case Study of the Provincial Finance Offices in Area 7.

Author : Mr.Phomsak Thongmai

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The purpose of the survey was two fold : 1) to examine the sense of belonging to the organization of the government officials at the provincial finance offices, and 2) to identify the factors related to this sense of belonging to the organization.

The framework of the study included the independent variables : (1) the background variables, i.e., sex, age, marital status, education, number of working years, work level, and salary ; (2) nature of work, i.e., freedom in work, challenging work, work identity, feedback, opportunity to interact with others, career enhancement, participation in work ; and (3) work experience in the organization, i.e., attitude of the group toward the organization, one's attitude toward work, promotion system, feeling that one was important to the organization, feeling that one could depend on the organization, organization's fame, and organization structure, the dependent variable was the some of belonging to the organization.

The questionnaires were distributed to 231 government officials working at the provincial finance offices in Area 7 in 18 provinces. The questionnaire contained both closed-ended and open – ended questions. The total returned questionnaires were 190, or 82.25% . The data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Pearson Correlation.

Findings Most of the respondents were females, aged 41-50 and were married. Most of the them had a Bachelor's degree. They had worked for the organization for 11-20 years. The majority were in Level 5 or below. The salaries ranged between 6,740 and 17,313 baths.

2. The officials' opinion on the nature of work. Half of the respondents agreed with the nature of work while the other half did not. When the individual dimensions were considered separately, most of the respondents agreed with the opportunity to interact with other people. In contrast, they disagreed with the administrators' evaluation of the subordinates' performance.

3. About 52.6 percent disagreed with the work experience at the organization. When the individual dimensions were considered separately, it was found that most of the officials had a good attitude toward work but they disagreed with the organizational structure.

4. About 57.4 had a sense of belonging to the organization at a moderate level ($\bar{X} = 2.01-3.00$). Most of the officials were concerned about the organization's future at a high level. They wanted to retain their membership of the organizational at a moderate level. When the hypotheses were tested, the background variables were found to have no relationship with the sense of belonging to the organization. In contrast, nature of work and experience from working with the organization were found to be significantly related to the sense of belonging at the 0.001 level.

Recommendations

1. Comparison should be made in the sense of belonging to the organization between the bureaucracies and private organizations in order to use the research results as a basis to find some way to retain the personnel.

2. Each official should be informed of the results of performance evaluation. The administrators should try to find some way to motivate the subordinates to work to this full capability and to have a sense of belonging to the organization.

3. In restructuring the provincial finance offices, the job description of each position should be clearly defined to be in line with the new missions of the organization.